

SZEGEDI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 1080 KORONA, FÉLÉVRE 580 KORONA,
NEGYEDÉVRE 270 KORONA, EGY HÓRA 90 KORONA, VIDÉKEN 90 KOR.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 15 SZ.
TELEFON 9-33. SZ. — FELELŐS SZERKESZŐ TELEFONJA 3-79. SZÁM.

FŐSZERKESZTŐ:

DR. CSENGERY JÁNOS
EGYETEMI TANÁR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. KELEMEN LÁSZLÓ

HELYETTES SZERKESZTŐ:

SOLTÉSZ ANDRÁS

KIADÓ:

ANGSTER JENŐ

Zürich 0.36-tól 0.36-ig

Körülbelül négy héttel ezelőtt történt, hogy a zürichi bolond-óra „Budapest 0.36-ot” mutatott.

Az ország apraja-nagyja, zug, láncos és legitimjei mintha erre a pillanatra vártak volna, hogy akcióba lépjenek egy beláthatatlan következményű árdragisok elkövetésére. Nosza, a kenyér, mint legfontosabb élelmi cikk 40 koronáról 60—70, majd 80-ra szökött fel abban az arányban, mint ahogyan a zürichi „inga” morzsolódott lefelé 0.17-ig.

A többi cikkek is ugyanily arányban megindultak felfelé szédítő iramban, mert mint mondták mindenféle uton-útfélen: rossz a pénzünk.

A nagyközönség pedig fizetett birka türelemmel, mert belátta, hogy „rossz a pénzünk”, így joga van a hentesnek a zsirt 300 koronáról (ennyi volt akkor, amidőn a pénzünket 0.36-tal jegyezték Zürichben) 900—1000 koronára emelni. Természetesen senki sem kutatta, hogy talán az a hentes, vagy kereskedő az árúját talán akkor szerezte be, amikor még a koronánk 60-on felül állott. Megnyugodtunk szóval a váltohatatlanba, hogy ennek úgy kell lenni, mert azt Zürichben így rendelték a Mammond nagy istenei.

A Zürichhel paktáló hazáruló bandának azonban a szeretlen garázdálkodás miatt most már a körmére koppantott a kormány és pénzünk végre visszajutott oda, ahonnan négy héttel ezelőtt elindult, a 0.36-ra, — de hol az eredmény?

Aggódva látjuk, hogy a kormány félmunkát végez. Nem elég radikálisan intézkedik a drágaság letörésére. Mert addig, míg sülyedt a valutánk, nem szólottunk semmit, csak fizettük a pillanatról pillanatra emelkedő lehetetlen árakat, azaz a biztos tudattal, hogy ha javul a pénzünk, a drágaság is ugyanily arányban letörik.

Amint látjuk, hiú ábrándokban ringattuk magunkat. Ujra 0.35 ön állunk, de minő borzalmas kilátásokkal. A gabona 7000-ről 6000-re esett. (Az előző 0.36-nál 5000 volt.) A kenyér azonban még mindig a 80-as árfolyamon számol. A fűszerárak tegnap 15 percenttel estek, ezzel szemben az elmúlt négy hét alatt 300 percenttel drágultak. Ugyanígy arányban esett néhány

koronával a többi cikkek árai is tegnap, pedig százakka, sőt ezekkel rohamozott nemrégiben még felfelé. A kormánynak tehát kötelessége a legsürgősebben oly irányban intézkedni, hogy ezek a lehetetlen állapotok megszűnjenek.

Lehet igenis rendet teremteni, csak akarni kell. A földadótörvény megszavazása után jöjjön egy a drágaság letöréséről szóló törvényjavaslat, amely erősen enyhül sújtsa azokat, akik bármilyen módon elcsé-

gik az ország gazdasági helyzetének rontását.

Ha még idejében nem történik intézkedés ebben az árdragító dzsungellben, nagyon könnyen Ausztria sorsára juthatunk, amint az elmúlt napok példái mutatták, pedig politikai konszolidáció is csak úgy lehet egy államban, ha meg van a gazdasági konszolidáció.

Ellenben nem lehet úgy rendet teremteni, hogy maga a kormány jár legelől az árdragítások mezején.

Bomlik a nagyántant

Lloyd George kijelentette, hogy a szakítás Franciaország és Anglia között elkerülhetetlen

A londoni konferencián Poincaré követelése a következő hét pontban foglalható össze:

1. A birodalmi bank ellenőrzése.
2. A behozatal és a kivitel ellenőrzése.
3. Németország devizakereskedelmének ellenőrzése.
4. A ruhrvidéki szénre a jóvátételi számla javára külön adót vesznek ki.
5. Állítsák vissza a belső vámhatárt a megszállt területen, amint az már 1920—1921. években megvolt, továbbá a Ruhr medencétől keletre is, tekintettel az új szénadóra.
6. Vonják ellenőrzés alá az állami bányák és erdőségek bevételeit.
7. Kötelezzék a német ipartelevéket arra, hogy alaptőkéjüket 26 százalékkal emeljék fel s ezeket az új részvényeket szolgáltatassák be a jóvátételi bizottságnak.

Anglia a Ruhr-vidék termékeinek megadóztatása ellen

A Havas-ügynökség londoni tudósítója jelenti, hogy a szakértők azt az összeget, amelyet Poincaré javaslatai eredményeznének, három-négy millió aranymárkára becsülik. Angol részről azt a kifogást támasztják, hogy

ez a hozadék nem áll arányban a tervezett intézkedésekből a német gazdasági életre háruló kárral.

Anglia ellenzi a Ruhr-vidék termékeinek megadóztatását.

Szétzúllás előtt

A tegnapi tárgyalások után, különösen azon nyilatkozat után, melyet Poincaré a belga követségen adott reggelin tett és amelyek folyamán az angol miniszterelnökkel szemben ismét arról beszélt, hogy

Németországgal szemben esetleg visszaveszi a maga cselekvési szabadságát.

Lloyd George tegnap este meglehetősen szabadon megmondotta a véleményét és kijelentette, hogy a szakítás elkerülhetetlen.

A brit miniszterelnök hozzáfűzte, hogy a szakítás úgy az angol, mint a francia szempontból egyaránt sajnálatos, de az az álláspont, amelyet Poincaré elfoglalt, semmiféle más választást nem enged meg neki. Ezt a benyomást egyébként tegnap este már közölték a brit sajtó képviselőivel.

Belgium békítési kísérlete

A Maftin jelentése szerint a belga miniszterelnök tegnap délután kísérletet tett az angol francia ellentét áthidalására. Előbb hosszasan értekezett Poincaréval, majd Lloyd Georget kereste fel.

Belgium el akarja háritani a szakadást Páris és London között.

A belga kormány jól tudja, hogy a jelenlegi helyzetben két határozott politikai irány került ellentétbe: az egyik az angol, amelyik a német megokolást elfogadja, a másik a francia, amelyik kételkedik Németország jóakarátában.

Egy semleges államban újabb konferencia lesz

A tegnapi tárgyalások oly hangulatban folytak le, melyeket a szövetségesek konferenciáin eddig nem lehetett tapasztalni. Ez maga jellemzi a helyzet majdnem lektüdhetetlen nehézségeit. Midőn Poincaré előterjesztette tervét a pénzügyi rendszabályokról, Schanzer a következő szavakkal szakította őt félbe:

— Nem tagadom, hogy ezzel a javaslattal behajthatjuk a pénzt, de

politikai, szociális és erkölcsi tekintetben aggályaim vannak.

Poincaré erre csak annyit válaszolt:

— Köszönöm!

Később Lloyd Gorge szakította félbe Poincarét, azzal a megjegyzéssel, hogy a jóvátételi bizottság jogait bitorolja, mire Poincaré azt a választ adta, hogy ő ezért vállalja a felelősséget.

Általában azt hiszik, hogy az egész kérdés egy további konferencián, melyet valószínűleg egy semleges államban fogják megtartani, fog elintéztést nyerni.

A németek megkapják a moratóriumot

A konferencia körében bizonyosra veszik, hogy Németországnak legalább annyi könnyítést hoz a tanácskozás, hogy megkapja a moratóriumot. A moratórium ma már biztosnak tekinthető és előreláthatóan az 1922. év végéig fog tartani. Egyéb könnyítésre azonban Németország a jelek szerint nem számíthat.

Hívták-e a románokat?

Egyik brassói magyar lapban jelent meg az alábbi epizód története, melyet különös aktualitásánál fogva érdekesnek tartunk mi is lapunkban közreadni.

A román minisztertanácsnak hét-főn fontos tanácskozása volt Brassóban, ahová Mardarescu tábornok és Duca külügyminiszter is eljött. Egy brassói magyar újságíró ez alkalommal kérdést intézett Mardarescu tábornokhoz, hogy ki hívta be 1919-ben a románokat Budapest megszállására, mire a tábornok így szólt a hadügyminiszterhez, aki a beszélgetésben szintén részt vett:

— Megenged miniszter ur egy kényes kérdést?

A miniszter erre kérdő arccal bámult a tábornokra.

— Kegyelmes uram — folytatta a tábornok —, ki kérte a román csapatok bevonulását Magyarországra?

— Hm, — felelte a miniszter megütközve — jöjjön a minisztertanácsra és ott meg fogom mondani önnek, hogy nyilatkozhatom-e ebben a kérdésben.

Rövid idő múlva Duca külügyminisztert is megkérdezhették, aki a következő választ adta:

— Erre nem fogok önnek választ adni, — mire az újságíró ismét Mardarescuhoz fordult, aki a következőképpen nyilatkozott:

— Akkor én voltam az erdélyi csapatok parancsnoka. Parancsot kaptam, hogy bevonuljak... nos, hát bevonultam.

Gaál Gaszton lemondott a Ház elnökségéről is

Szerdán délelőtt az egységes párt klubhelyiségében élénk élet volt. Az intéző bizottságnak ülése alatt nagy számmal jelentek meg azok a képviselők is, akik nem tagjai az intéző bizottságnak. A képviselőket a földadójavaslat kérdése és Gaál Gasztonnak a pártból való kilépése foglalkoztatta.

Tizenkét óra felé hirtelen terjedt az egységes pártban, hogy Gaál Gaszton levelet intézett Scitovszky Béla alelnökhez, amelyben bejelenti a Ház elnökségéről való lemondását.

Az egységes párt többsége helyteleníti és elhamarkodottnak tartja Gaál Gasztonnak ezt a lépését, annál is inkább, mert a szerda délelőtti intéző bizottsági ülésen Kállay pénzügyminiszter az adójavaslat tárgyalásánál jórészen honnártta a kisgazda képviselők felszólalásait. A kormánypart felfogása szerint, ha Gaál Gaszton megvárta volna a szerdai intéző bizottsági ülést, bizonyára megtalálta volna a megegyezésnek módjait. Egyébként egész biztosra veszik az egységes pártban, hogy Gaál Gaszton egyedül marad, elszigetelve, követők nélkül.

A kisgazdaképviselők egy része, bár szimpatizál Gaál Gaszton felfogásával, de a pénzügyminiszternek messzeemenő korrekcióit, amelyeket a földadójavaslatokon tesz, elhárítják Gaál Gasztontól. Egyébként Gaál Gaszton továbbra is kitart eredeti álláspontja mellett. Ezt bizonyítja szerda délelőtti levele is, amelyet a Ház alelnökéhez intézett s melyben a Ház elnöki tisztségéről lemond.

Ki lesz a nemzetgyűlés új elnöke?

A kormánypartból történt kilépésével egyidejűen Gaál Gaszton levelet intézett Scitovszky Béla-hoz, a nemzetgyűlés alelnökéhez is és ebben bejelentette a házelnöki méltóságról való lemondását. Politikai körökben úgy sejtik, hogy Gaál Gaszton helyére Scitovszky Bétát, az eddigi alelnököt választják meg a nemzetgyűlés elnökévé. Első alelnök ebben az esetben Kenéz Béla, a múlt nemzetgyűlés alelnöke lenne. Ezek azonban egyelőre csak találgatások, mert a házelnöki méltóság betöltéséről a kormány még nem döntött, de erre vonatkozóan még csak tárgyalást sem kezdett.

ZIGOTO CHAPLIN FATTY „Ő” és az Álarcos tancosnő

hétfőn és kedden két órán keresztül legsikerültebb burleszkjellel agyon kacagtatják az ő hálás közönségüket

Uj petróleumforrások Galiciában. A galíciai Borislavban új petróleumkutató tártak fel, amely naponként 30 ciszterna nyers kőolajat és percnként 130 köbméter gázt szolgáltat. Az új petróleumkutató tárt Borislav olajmezőinek termelési képessége 20 százalékkal megnövekedett.

Ankét a vasuti tarifa emelése ügyében

Óriási drágulást fog előidézni az állam eme újabb emelése — A bankóprést kell megindítani, ha nem drágítják a vonatot

A Magyar Államvasutak tarifa emelése ügyében szerdán délelőtt Valkó Lajos kereskedelmi miniszter elnökletével ankét volt, amelyen a minisztériumok részéről Bud János közlekedési államtitkár, Dezsőffy Aurél államtitkár, a földmívelésügyi minisztérium részéről Katona Béla miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztérium részéről Majláti miniszteri tanácsos jelentek meg. A székesfőváros tanácsát Vajna Ede tanácsnok, a OMGE-t Mutschenbacher Emil főtitkár és Szilassy Zoltán igazgató, a GYOSZ-t pedig Chorin Ferenc képviselte. Jelen voltak továbbá az összes kereskedelmi és ipari érdekeltségek képviselői.

A tanácskozást Valkó Lajos kereskedelmi miniszter nyitotta meg, aki utalt arra, hogy a most ismertetendő tervezetet nem tekintik véglegesnek, csak az érdekeltek véleménynyilvánításának meghallgatása után. A helyzet az, hogy az államvasutaknál a most fennálló árak mellett kalkulációval körülbelül 19 milliárdos kiadási tétellel állunk szemben. Ennek körülbelül háromötöd része személyzeti kiadásra, kétötöd része dologi kiadásra esik. Két-három héttel ezelőtt, amikor megkezdtek a tarifaemelés munkáját, a kalkuláció 16 milliárdos tétel kiadást eredményezett, három hét alatt tehát hárommilliárdos emelkedés állott be.

Ezután Keleti Dénes, a MÁV elnökgazdátja ismertette a tarifaemelés főbb vonalait.

Az emelés technikai részleteiről Strowski Lajos államvasuti főfelügyelő számolt be. Személyforgalomban gyorsvonatoknál 100 száza-

lékos emelést terveznek. Áruforgalomban az emelés mértéke 20 százaléktól 200 százalékgig terjed. Kivételes és kedvezményes díjszabás alá tartozó cikkeket 20 százalékra emelik.

Ezután Valkó Lajos kereskedelmi miniszter kéri az egyes felszólalókat, hogy gyakorolják kritikát a tarifaemelés tervezetével szemben.

Az első felszólaló Chorin Ferenc, aki a következőket mondja:

— A kormánynak azt a törekvését, hogy az államháztartás egyensúlyát rövid idő alatt helyreállítsa, helyesnek tartja és a maga részéről támogatni óhajtja, azonban teljesen időszerűtlennek tartja ezt a tarifaemelést, jelszónak tartja, hogy nem adhatunk aranyparitású munkabéreket.

Valkó Lajos kereskedelmi miniszter néhány szóval reflektál a felszólalásra és kijelenti, hogy most az a helyzet, hogy nem tudunk rövid időn belül az államvasutaknál nagyobb bevételekre szert tenni és most ez esetben egy mód áll rendelkezésre a hiányok fedezésére és pedig újabb bankjegykibocsátás, már pedig a kibocsátás erős drágító hatással lenne.

Ezután Tolnay Kornél a kereskedelmi és iparkamara nevében szólal fel és kéri a kereskedelmi minisztert, hogy a tervezett tarifaemelésről álljanak el, mert ez újabb drágulást idéz elő.

Ezután Langfelder a fővárosi malomszövetkezet nevében szólalt fel.

Balkáni Kálmán az OMKE nevében szólalt fel. A tarifaemelésnél sokkal helyesebbnek tartaná az újabb bankjegyek kibocsátását.

Leleplezték a zürichi rablóbandát

Akik mesterségesen szorították le a korona árfolyamát

A budapesti rendőrség pár nap óta rendkívül érdekes ügyben folytat titokban nyomozást. Erre a nyomozásra az adott okot, hogy a zürichi magyar követtség értesítette a kormányt, hogy a birtokában lévő adatok szerint egy zürichi tőzsdecsoport magyar üzletemberekkel összefogva, mesterségesen szorította le a korona árfolyamát, hogy ezáltal busás haszonra tehessenek szert.

Értesítés után a főkapitányságon néhány nappal ezelőtt Kállay-detektívcsoporthoz fogott hozzá a nyomozás és máris megállapították, hogy a zürichi tőzsdecsoport magyar és osztrák koronával, továbbá német és lengyel márkával spekulált. Amikor az illető ország pénzének árfolyama magasán állott, akkor alacsony árfolyamon óriási összeg értékű papírt és idegen valutát vásároltak össze.

Igy teittek nálunk is és mikor ez megtörtént, a sok millió koronának piacra dobásával mesterségesen lecsorították a magyar korona árfolyamát és az olcsón összevásárolt értékpapíron és idegen valután óriási nyereséggel adták túl. A nyomozás megállapította azt is, hogy a múlt héten két svájci kereskedő járt Budapesten, akik megbízottai voltak annak a zürichi

tőzsdecsoportnak, amely a koronával való spekulációt végrehajtotta.

A két zürichi kereskedő itt tartózkodása alatt budapesti pénzemberekkel a további spekuláció részleteit beszélt meg. A rendőrség a legnagyobb titokban folytatja a nyomozást. Az ügy részleteiről a nyomozás érdekében semmiféle felvilágosítást nem adnak. A nyomozás eddigi adataiból azonban remélik, hogy rövidesen világosságot derítenek erre az országos fontosságú ügyre.

A kormánypart intézőbizottsága tárgyalta az adójavaslatokat

Az egységes párt e hó 7-én hozott határozata értelmében tegnap délelőtt fél 11 órakor intézőbizottsági ülésre ült össze. Az ülésen megjelent gróf Beihlen István miniszterelnök, Kállay Tibor pénzügyminiszter és Rakovszky Iván belügyminiszter. Az intéző bizottságon Mayer János elnökölt. Az ülés tárgya az adójavaslatokkal szemben felmerült ellentétek összeegyeztetése. Napirend előtt foglalkoztak Gaál Gaszton kilépési nyilatkozatával és elhatározták, hogy a párt nevében választ adnak a levélre.

Az értekezlet ezután áttért a földadójavaslat részletes tárgyalására.

Az adók súlyának enyhítése szempontjából igen nagy fontossággal

bir a pénzügyminiszternek az a kijelentése, hogy ezek a javaslatok nem állandóak, hanem ideiglenes jellegűek és csak addig lesznek érvényben, amíg az aranyértékre át nem térünk, vagyis a normális pénzügyi viszonyok be nem következnek.

De még attól sem zárkozik el, hogy a törvény 1924 december végéig tartassék érvényben. Lényeges engedmény — különösen a kisgazdákra vonatkozólag — a pénzügyminiszternek kijelentése, amely szintén törvényes szankciót fog nyerni, hogy az egész adónak előfizetése esetén ötszázalékos kedvezményt adna. Tehát, aki rögtön kifizeti az adót ötszázalékkal kevesebbet fizet. A progresszív szempontjából kijelentette a pénzügyminiszter, hogy teljesen indokoltnak tartja a földbirtokból származó nagyobb jövedelmek magasabb kulcs alapján való megadóztatását.

A kisbirtokosokon segíteni kíván és ebben a tekintetben hajlandó a földadójavaslat terheiből intézkedéseit enyhíteni és így kijelenti, hogy a törvényjavaslatba egy új szakaszt kíván felvenni az irányban, hogy az 1—3 holdas kisbirtokoknál a kataszteri tiszta jövedelem 10 százaléka leszámíttassék, ott, ahol a kataszteri jövedelem 50 K-át nem halad felül.

Kállay Tibor pénzügyminiszter a haszonbéréknél kiállításba helyezte, hogy a kisgazdaközönség érdekei szempontjából a kishaszonbérleteket a haszonbérleti szerződés felmondásával szemben megvédi.

Igazgatóság telefon 455 **KORZÓ-MOZI** Pénztár telefon 11-85

csütörtökön

LUCIFER

4 felvonásos dráma
a Hindu siremlék főszereplőivel
Erne Morena és Conrad Weidt

Pacsuli kisasszony

vígjáték 3 felvonásban

Posna ur a derby hőse

lőversenyi játék 2 felvonásban

Fatty vígjáték

2 felvonásban

Előadások 6 és 9 órakor, a 9 óras előadás a nyári helyiségben.
Vasár- és ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

Megsemmisítik az ir felkelők utolsó hadseregét

Londoni híradás szerint az ir szabad állam hadserege az egész vonalon nagyszabású támadásra indult a felkelők ellen. Az offenzíva során a felkelők több támaszpontját sikerült elhódítani. De Valera kilmanrocki főhadiszállása is komoly veszélyben forog. A csapatok Cork előtt állnak, melyet most mindenfelől körülszárnak. Remélik, hogy most a felkelők hadseregét sikerült végleg megsemmisíteniük.

HIREK

Naptár.

Ma: 1922 augusztus 10. Csütörtök. Napkelte 4 ó. 48 p. Napnyugtá 7 ó. 20 p. Róm. kath. Prot. Lőrinc.
Somogyi könyvtár: Nyitva d. e. 10-12-ig.
Museum: Zárva.
Színház: Zárva.
Korzó Mozi: Lucifer.
Belvárosi Mozi: Zé-Zé II-ik része, Vasgyáros.
Vigszinpad: A Thuart Gould-csoport. Előadás este fél 9 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon-szám 9-33. Kárász-u. 15.

— **A piarista Dugonics András városi főgimnázium.** Még az év elején, Vass kultuszministersége alatt elhatározták, hogy az egyes tanintézeteket jelesebb emberek nevére fogják elnevezni. Így a Szeged városi piarista gimnáziumot az intézet igazgatójának felterjesztésére Dugonics András nevére keresztelték el. A felterjesztésre még két hónappal ezelőtt le is érkezett a tudomásulvétel, de a minisztériumban csak Szeged városi Dugonics András főgimnázium elnevezésére jött felhatalmazás. Természetesen Prelog József igazgató egy újabb felterjesztést intézett a kultuszminiszterhez, amelyben kérte, hogy ez a szó „piarista” szintén iktassék be. Tegnap érkezett le a válasz, amely szerint a minisztérium a legnagyobb készséggel egyezik bele a helyesbítésbe. E szerint tehát most már Szeged városi Dugonics András piarista gimnáziumnak fogják hívni a Gizella-terti öreg iskolát.

— **József főherceg ötven éves.** Tegnap töltötte be születésének 50-ik évét József főherceg és ez alkalomból Augusztus királyi hercegnő egymillió koronát adományozott a budapesti önkéntes mentők egyesületének. A főhercegnő egyúttal védnököje az egyesületnek. A legszűkebb családi körben ünnepelte születésének 50-ik évfordulóját József főherceg. József főherceg, a nagy Palatinus Jóska unokája ötven esztendő. Fél évszázadot töltött el a magyarság rajongó szeretetének sugárzásában, mely lényesebbé tette életét, mint a királyi udvar ragyogó pompája. Hogy mit jelent nekünk, esztendő magyaroknak József főherceg? Ezernyi magaslató szó színes virágját, egy egész nemzet halálának báberjait fonhatnók homloka köré, de a magyarság minden dicsőítésnél jobban és mélyebben megállapította emberi értékét, mikor József apáknak nevezte el olyan időkben és körülmények között, amelyekben pózok és betanult érzések gyorsan lefoszlanak az emberből és minden lélek meztelen tisztaságában áll a sors előtt, hogy megmérassék. József főherceget apjává fogadta a harcban álló nemzet, millió és millió férfi, aki együtt küzdött a királyi udvar bibor-pompájából véres lövészárkok szennyébe jött fenséges urral. Együtt szenvedett és vigadott velük és sirt, ha utolsót sóhajtott valamelyik bajtárs. Az emberi nagyság a halál közelében nyilvánkozik meg a legtisztábban. József főherceg elment a véres árokban küzdő, haló nemzet közé és ott József apáknak magasztosodott. E felszázados ünnepen nem a főherceg, hanem József apánk előtt hajtja meg fejét a nemzet és viszi hódoló szívvel elébe legigazabb szerelmét és halálkönyveit...

A salgótarjáni bányászsztrájkot a kommunisták a szociáldemokratákkal együtt csinálták

A letartóztatott vezetők mind híres bolsevikok — Külög a lólab Peidliék deklarációjából

A szociáldemokrata párt ugylát-szik már nem elégszik meg azzal, hogy a nemzetgyűlésben igyekszik kihívót és prepotens diktálni az országnak és kormányának. Meg akarják mutatni, hogy nekik módjukban áll a munkástömegeket is mozgásba hozni politikai céljaik érdekében és ennek bizonyítására szolgál az a bányászsztrájk, amely már két hete bénítja meg a salgótarjáni bányamedence életműködését. A szociáldemokraták nem törődnek azzal, hogy óriási kárt okoznak az országnak, veszélyeztetik a téli szénellátást és megdrágítják a szenet, amit legjobban épp a munkásság fog megvásárolni. Valószínűleg örömmel üdvözlük ezt a drágulást, mert fokozza a nélkülözést és elégedetlenséget, ami a demagógiának és a szociáldemokráciának életelő talaja.

A salgótarjáni sztrájkoknak már a kiindulási pontja is bizonyította, hogy itt nem a munkásság gazdasági helyzetének javításáról, hanem politikai és hatalmi kérdéssről van szó főképpen. Az első sztrájkot a Rimamurányi Acélgárban rendezték. A munkabeszüntetés után a

szociáldemokrata szakszervezetek képviselői felajánlották a gyár igazgatóságának, hogyha elismerik őket a munkásság egyedüli és hivatalos képviselőinek, hajlandók az ellen-téteket hamarosan elsimítani. A gyár vezetősége azonban nem volt hajlandó az ötszáznál több keresztényszocialista és szervezeten munkást a szociáldemokratáknak kiszolgáltatni, ami az egész sztrájk nem is leplezett célja volt.

A sztrájk vezetői csaknem kivétel nélkül olyan emberek, akik a kommunizmus alatt is az első sorban szerepeltek és börtönben vagy internálótáborban ültek.

Amikor tehát a szociáldemokrata képviselők engedték ezeket az embereket itt terrorizálni és politikai sztrájkokat rendezni, akkor igazán nem szolgáltatnak érveket ahhoz, hogy az internálótáborokat csakugyan fel kell oszlattatni és még egy csomó hasonló embert kell szertebocsátani az országba.

A csendőrség hosszas nyomozás után most letartóztatott több mint száz embert, akik a politikai célzatú sztrájk vezetésében különösen ki-tüntetettek magukat.

— **Schioppa Lőrinc pápai nuncius nevenapja.** dr. Schioppa Lőrinc címzetes érsek, pápai nuncius csütörtökön ünnepi védőszentjének, Szent Lőrincnek ünnepét. Ebből az alkalomból a főváros katolikus társadalmi és szervezeti küldött-ségei jelennek meg a nuncius előtt budai palotájában, hogy a népszerű főpapi névünnepe alkal-mából üdvözlőjék.

— **A keresztényszocialista párt augusztus 4-ikéről elmaradt rendes választmányi ülését aug. 11-én, péntek délután 5 órakor tartja meg a pártirodában, melyre a tisztikar és a választ-mány tagjait azzal hívja meg a vezetőség, hogy ezen ülésen a jelenlévők határoznak. — Az El-nökség.**

— **Külön városrész a zsidók-nak.** Zana Ferenc dr. kecskeméti törvényhatósági tag a város közgyűlésén indítványozta, hogy Kecskeméten zsidó város-részt építsenek, mert a zsidó háztulajdonosok terjeszkedése tulságos nagymértékű. A köz-gyűlés még nem döntött ez ügyben.

— **Salgótarjában nem kell destruktív lap.** A salgótarjáni rendőrség vezetője dr. Pitta Lipót rendőrtanácsos rendeletet adott ki, amelyben betiltotta Az Est, Magyar-ország, Pesti Napló, Világ és a Népszava utcai árusítását. A rend-őrtanácsos semmivel sem indokolja a rendeletet.

— **Magyar abiturientiensek hely-zete Erdélyben.** Szeptember közeledtével mind aktuálisabbá válik az erdélyi magyar ifjúság főiskolai oktatásának kérdése. A magyar egyetem felállítása, mely egy csapásra megoldaná a régióta vajdud kérdés nehézségeit, következetesen késik. Az-elől, hogy az ifjak magyaror-szági főiskolákban képezhessék magukat tovább, az akadályok drótsövényével elzárják az utat; viszont arra nézve egy lépés se történt, hogy ez az erdélyi ma-gyar főiskolák keretében meg-történhessék. Így valószínűleg sokan kénytelenek lesznek a kolozsvári oláh egyetemre be-iratkozni. Azonban a közokta-tási kormány arra nézve sem tesz semmit, hogy ezt előse-gítse, vagy lehetővé tegye. Azok a magyar intézetek, melyek őket befogadhatnák, üzletveze-tőség és kórházak céljaira jó-részt elvannak rekvirálva. Mit szólnak az ántánt művelt államai ezekhez a balkáni állapotokhoz, a kisebbségek általuk elrendelt védelmének ilyen gyakorlásá-hoz? *Quousque tandem?*

— **Az erdélyi Magyar Szövet-ség új szervezeti szabályai,** melyeknek életbelépését az oláh kormány mindaddig meggátolta, közel másfél év viszontagságos küzdelmei s kivált Jósika báró bukaresti tárgyalásai után végre a megvalósulás stádiumába lép-tek s az Intéző Bizottság által véglegesen megállapított szö-vegükben az aug. 6-án Kolozs-várt tartott nagygyűlés sanc-tióját megnyerték. Első pontja: „Románia magyarsága mint nemzeti kisebbség egy szerve-zetben egyesül”. Célja: „Románia magyarsága kulturális, közgaz-dasági és jogi érdekeinek biz-tosítása” (3 pont). Szervezete: a) községi választmány; b) megyei (városi) választmány; c) szövetségi közgyűlés. Az Intéző Bi-zottság tagjai (30 választott tag, továbbá a tisztikar, a megyei választmányuk 1-1 kiküldöttje) 6 évre választatnak. A szövetsé-g évenként legalább egyszer közgyűlést tart. Tagjainak tekin-tetik minden 20 évet betöltött, magát magyarnak valló férfi és nő.

Műsorváltozás a Korzó-moziban. Páratlanul álló filmet sikerült az igazgatóságnak szerdára és csütörtökre lekötni, mely film-ben a Hindu siremlék felejtethetetlen főszereplőit látjuk vis zont. Lucifer két részes monu-mentális dráma kerül bemutatásra két részben egy előadásban. Első rész „Szerelm a Nilus partján”, második rész „Luc re-cia Borgia”. A főszerepeket Erna Morena és Conrád Weidt kreálják. Lucifer, a sód-téttségbe taszított bukott angyal, vágyakozik a világosság után. Az ur átka arra kárhoztatta hogy az embereket rosszra ösz-tönözze. Csak akkor térhetne meg a fényességbe ha az átok megszűnnék. De csak akkor szűnik meg, ha a rosszra csá-bitott ember rosszasságból jót cselekszik. A nívós műsort „Pacsuli kisasszony” 3 felvoná-sos, „Posna ur a derby hőse” és Fatty vigjátékok egészítik ki.

Szegedi Ujság kiadóhivatalá-nak telefonszáma 9-33.

Belvárosi-Mozi

Telefon: Irodai 2-58, pénztári 5-82

csütörtökön

A Pathé-gyár világremeke!

Zé-Zé II. rész

befejező része 8 felvonásban

Decourcelle „Gigolette” c. regénye nyomán filmre rendezte Pouctal a „Mte. Crisó” rendezője

A kettős főszerepben Elaine Vernon
Az I. rész összefoglalva szintén látható
Azonkívül

Vasgyáros

Ohnet világhírű regénye 4 felvonásban

Előadások 6 és 9 órakor

Péntek, szombat és vasárnap

Conrad Veidt film!

Öszirozsa szerelem

szerelmi dráma napjainkból 6 felv.

Főszerepben Conrad Veidt a „Hindu siremlék” főszereplője

Azonkívül

Madame Blanche leánya

művészdráma 4 felvonásban-előjátékkal

Főszerepben Franceska Bártini

Előadások pénteken és szombaton 5. 7 és 9 órakor vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 fél 10 órakor

Lapkihordók felvétetnek.

Telefon 15-38.

Keresse fel bizalommal cégemet!

Ajánlom megtekintésre dus raktáramat

Ismét magas árakat fizetek
brilliant tárgyakért, arany ezüst ékszerekért.

FISCHER K. ékszerész

Kárász-utca 14.

Kárász-utca 14. szám alatt

Telefon 15-38.

Korzó-kávéház
mellett.

SZEGEDI VIGSZINPAD

HORVÁTH MIHÁLY-UTCA 8

csütörtökön

Augusztusi új műsor!

Világhírű attrakciók szenzációs artistaszámok!

A Fővárosi Cirkusz, Casinó de Paris,
Royal Orfeum és András-uti Színház
teljes sláger-műsora

Megérkezett

a **Thurak Gould Csoport**
világhírű amerikai átváltozó szkeccs.
(Magyarországon először.)

ARES

görög gladiátorok
A Fővárosi Cirkusz slágere
Paris leghíresebb táncattrakciója!

POLDI-BÖREN

a világhírű mondain táncospar a Hassis
tangó és Apacsdráma című tánc-
költeményekben

Berlin kedvencei!

JESSY & JOMMY

exenirikus akrobata steptáncosok

Gécy István legújabb darabja

A gyűtment

DADA

bohózat 1 felvonásban. Irta Fekete

Hej az a „rézgólic“

Fekete István nagyszerű komédiája

Máthé, Rásó Ida és Bihari új számokkal.

Előadás kezdete fel 9 órakor. Jegyek
előre válthatók a Belvárosi-mozi nap-
pali pénztáránál. Kedvezőtlen idő ese-
tén az előadások a Városi Színházban
lesznek megtartva.Esti helyárak: Zsöllye 83, támlásszék
70, kőrszék 55, zártszék 43 korona.

— Győr villany és víz nélkül. A győri közüzemi alkalmazottak kedden délután sztrájkba léptek és így Győrt nem volt sem villany, sem vízszolgáltatás. Az alkalmazottak százszázalékos béremelést kívántak és minthogy ezt nekik megtagadták, beszüntették a munkát. A polgármester és a főispán intézkedésére azonban este háromnegyed 9-kor a munkát ismét felvették.

— Tetőtűz. Ma délután fél 2 órakor a Sándor-utca 37. sz. alatt levő ház udvarán elhelyezett istálló teteje eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tüzet a gyorsan kivonult tűzoltók oltották el. A kár mintegy 40 ezer korona.

— Olcsóbb lett a dinnye. A tegnapi hetipiacon a gazdák igen nagy mennyiségű dinnyét hoztak be a tanyákról, sőt annyira sikerült elárasztani a piacot, hogy a 14 koronás dinnyeárak 12-ről 10 koronára estek le. A kfták azonban még mindig alaposan visszaélnék a közönséggel szemben, amennyiben a termelőtől 3–4 koronáért vásárolt dinnyén még mindig óriási hasznokat vágnak zsebre a fogyasztók kárára. Egy kis kofamegrendszabályozás úgy látszik megint nem ártana.

— Új érceret fedeztek fel a Mátrában. Recsk község közelében, a Katalina-telepen dus érceret fedeztek fel. A telep a Sevice-kút környékén fekszik és kibányászását megkezdék. Az új dus ércetlep kiaknázása a magyar iparra óriási jelentőségű, mert Csonkamagyarországnak ugyanis egyetlen ércforrása.

Követeljük mindenütt Szeged legjobb napilapját a Szegedi Újságot.

— Kabátoltvajás. Sándor György és Tomcsanyi Pál feljelentést tettek a rendőrségen, hogy az egyik belvárosi kávéházban ellopták kalapjukat. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Kisiklott a bécsi gyors. A MÁV igazgatójától vett értesülés szerint az e hó 8-án Budapest nyugati pályaudvarról 22 óra 5 perckor Bécsbe induló 2-es számú gyorsvonat kalauzi és I. osztályú kocsija szerdán, e hó 9-én éjjel ismeretlen okból kisiklott. Emberben sebesülés nem történt. A 2-es gyorsvonat 95 percnyi késéssel folytatta útját. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

— Kiutasított cigányok. Már hosszabb idő óta zavarják Szeged vagyoni biztonságát a közeli környékről beözönlő cigányok, úgy, hogy ideje volt, hogy a rendőrség erélyesen lépjen fel velük szemben. A rendőrség ma 15 cigányt vett őrizetbe. A miután kitűnt, hogy egy-egy nem szegedi illetőségűek visszautasította őket illetőségi helyeikre.

— Új kerékpáros világrekordok. A német Stollbrink egy prágai versenyen legyőzte a világbaik Nettelbeckert és közben hat új világrekordot állított fel. Az új rekordok a következők: 10 km. 7:29, 40 km. 29:06, 50 km. 36:24, 60 km. 43:44, 70 km. 50:54, 80 km. 59:52. Stollbrink egy óra alatt 83 kilométert és 64 méter kerekéssel vezetómotorja mögött, ezzel azonban néhány méterrel elmaradt a világrekordtól.

— Csantavér határában megnyitott a föld. A szerb megszállott területen fekvő Csantavér község határában — mint szabadkai tudósítónk írja — a napokban óriási dűbörgés közben közel husz öl hosszúságban meghasadt a föld és feneketlen mélység támadt. Az így keletkezett majdnem három méter széles üregből földgáz tört elő. A földhasadás helyén két munkáscsember dolgozott, akik beleuhantak a mélységbe. Az esetet nyomban jelentették a hatóságnak, azóta azonban már hetek teltek el, de a belgrádi „tudományos körök“ nem érdeklődnek a furcsa természeti jelenség iránt.

— Kankovszky Ede korvettkapitány temetésének epilógusa. Katolikus egyházi és világi körökben mostanában sok szó esik a párbajban elesett korvettkapitány temetéséről. Noha a katolikus egyház ilyen esetekben szigorúan megtiltja az egyházi temetést, a korvettkapitány mégis egyházi temetésben részesült. A kérdés tisztázása végett az illetékes egyházi fórumhoz, Zadravecz István tábori püspökhöz fordultunk, aki munkatársunknak a következőket mondta: En ebben az ügyben senkinek a temetésre engedélyt nem adtam. Az egész ügyről semmit mindaddig nem tudtam, míg vasárnap este háromhelet távollét után a vidékről hazaa nem érkeztem. A temetést végző katonai lelkes teljesen korrektül járt el, mert valaki nemben félrevezette. Ezért az eljárást a félrevezető ellen meg is indítottam.

Kérjük hirdetőinket, hogy a másnapra szóló hirdetéseiket kiadó hivatalunkban előző nap délután 2 óráig jelentsék be.

A Hindu siremlék főszereplője

CONRAD VEIDT

játssza a főszerepet péntektől vasárnapig

„Őszirozsza szerelem“

című filmdrámában

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Egész héten keresztül a Belvárosi-moziak legkényesebb izlést is kielégítő műsorai lesznek. Csütörtökön a francia Pathégyár remekének a „Zé Zé“ nek befejező részét mutatja be a kettős főszerepben Elaine Veronna. Ugyanazon előadásban kerül vászonra az olasz filmgyártás gyöngye, Ohnet világhírű regénye a „Vasgyáros“ P. Menichelli és Amlettó N. vellel a főszerepben, kik mint előbbi filmjeiken is, ezen a filmen is utólrhetetlen produkálnak. Péntektől vasárnapig művészi eseménye lesz a Belvárosi-moziak, amennyiben a szezon két legszebb filmalkotása kerül előadásra. A Madame Blanche leánya című 5 felvonásos művészdrámában Francesca Bertini a legnagyobb olasz tragika magas skálau művészi alakításában lesz alkalmunk gyönyörködni. Ezzel egyidejűleg kerül bemutatásra az „Őszirozsza szerelem“ 6 felvonásos szerelmi dráma, főszerepben a Hindu siremlék valamint a Lady Hamilton főszereplője, a legnagyobb német filmszínész Conrad Veidt. A darabnak egészen különleges újszerű meseszövése, valamint a mesteri rendezés s a szebbnél-szebb felvételek, továbbá Conrad Veidt és művésztársainak nagyszerű játéka ezen filmet az idény legnagyszerűbb filmjévé avatja.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde.

Zürichi tőzsde. Berlin 0,65, New York 526 London 23 43, Páris 42 45, Milánó 23 87, Prága 12,95, Budapest 0,35, Zágráb 1,62, Szcia 3 25, Varsó 0,08, Bécs 0,01, osztrák bélyegzett 0 012

Terménytőzsde. Új buza 6200—250, rozs 4200—250, árpa 5800—6000, zab 5700—6000, tengeri 7100—200, korpá 3600—700.

Eladó használt féregmentes tiszta butor Maros-utca 15 szám alatt, földszint.

Kis hirdető

Ingatlanok

Ház eladó Holló-utca 5
Ház eladó Óthalom-utca 21
Ház eladó Londoni-körút 7
Francia hegyen föld eladó Zákány-u. 14
Ház eladó Római-körút 8
Ház eladó Zoltán-utca 13
Ház eladó Nyár-utca 8

Butorozott szoba

Butorozott szoba kiadó Vásárhelyi-sugárút 8
Butorozott szoba kiadó Szentháromság-utca 11

Butor

Különböző butor eladó Kormányos-u. 22
Jégszekrény és asztal eladó Osztróvsky-utca 7
Cimbalom eladó Sándor-utca 28
Butor lakással eladó Zerge-u. 27 földsz. 2
Cimbalom eladó Vaspálya-utca 11
Ebédő eladó Mérei-utca 21
Butor eladó Tündér-utca 29

Vegyes

30 hektó fehér bor eladó Feltámadás-utca 26
Fejős tehén és sertés eladó Rókus, Feketeföld 8
Hordók és kádak eladók Vitéz-utca 15
2 süldő eladó Maros-utca 13
12 süldő eladó Berlini-körút 19
Fias tehén eladó Nemestakács-utca 4
100 hektó bor eladó Délibáb-utca 88
10 süldő eladó Tabán-utca 80
4 sertés eladó Hobiártbasa-utca 31
3 sertés eladó Felhő-utca 8
Több malac eladó Puskás-utca 5
Fejős tehén eladó Kormányos-utca 31

Szegedi Gazdasági Bank R.-T. Kárász-utca 15. sz.

A Szegedi Gazdasági Szövetkezet Szegedi Gazdasági Bank cég alatt részvénytársasággá alakult át. 000

Alapítók 500,000 korona

Tartalékalap 50,000 korona

A Szegedi Gazdasági Bank elfogad betéteket és lebonyolít minden bankszerű ügyletet

Vasuti menetrend

Gy. v.	Gy. v.						
8:20	16:10	22:00	Budapest	10:55	17:40	20:40	8:30
14:24	19:54	4:23	Szeged	7:10	9:40	14:25	23:55
19:20	5:30	11:10	Félegyháza	7:51	20:30		
21:28	7:38	13:22	Szeged	5:45	18:30		
3:50	4:10	16:10	Békéscsaba	9:30	19:18		23:13
5:44	6:46	12:20	Vásárhely	6:36	16:40	18:40	21:28
6:40	8:38	14:00	Szeged	4:50	14:50	17:00	20:24
5:00	14:55	20:15	Szeged	11:37	22:57	6:50	
6:11	16:05	21:26	Makó	10:57	21:48	5:41	